

Vinding-Mølholm Lokalhistoriske Forening

Medlemsblad
September 2014

Nummer
3

Fra bestyrelsen

I dette blad har vi et interview med Mølholm Varmeværks tidligere formand Orla Jensen. Han fortæller om værkets udvikling siden han blev valgt ind i 1965.

Artikelserien om Vindgårdcentret holder således en lille pause i dette nummer—men historien fortsætter.

Så er der et referat af årets udflugt og endelig er der en indbydelse til et arrangement på VAF.

Og husk så lige: smid ikke gamle fotos og materialer ud—giv det til dit lokale arkiv, så skal de nok sortere i det.

Forsiden.

I en meget kendt sang lyder én af linjerne: ”Stå aldrig til søs”.

Men det var lige netop hvad deltagerne på udflugten til Skjern Enge gjorde.

De ses her, hvor de via et trækspil hiver færgen over Skjern Å over til sig, så de kan komme videre.

Foto: Ole

Bestyrelse

Kirsten Dalsgaard, Andreas Nielsens Vej 2, 7100 Vejle 75859098

Anne-Marie Hede, Søndermarksvej 51, 7100 Vejle 75821150

Svend Erik Madsen, Mølholm Landevej 12, 7100 Vejle (kasserer) 75835702

Inge Nordheim, Hestehave 4, 7100 Vejle (sekretær) 75826030

Ole Nyborg Pedersen, Fousbjergvej 56, 7100 Vejle
(formand og arkivleder) 75859296

Svenn Haargaard, Vesterkant 13, 7100 Vejle (suppleant) 75829626

Foreningens e-mail: vinmolf@hotmail.com

Foreningens konto i pengeinstitut:

Middelfart Sparekasse. Regnr.: 1682 Kontonummer: 3224990218

Blad nr. 46 (red.af Ole)

Mølholm Varmeværk - mit hjertebarn

Af Ole Nyborg Pedersen

For ca. 1 år siden kunne Mølholm Varmeværk fejre 50 års jubilæum.

Det er et velfungerende værk og mange af medlemmerne får sikkert varme derfra.

*En af personerne bag værket er **Orla Jensen** og ham skal I møde i det følgende.*

En sol-

Orla Jensen læser i de gamle protokoller.

skinsdag i august 2014 er Orla Jensen mødt frem på Mølholm Varmeværk – og i mødelokalet sidder han og læser i de gamle bestyrelsesprotokoller.

Orla er den, der har været med i bestyrelsen for værket i længst tid: indvalgt i 1965, formand i 1977, udtrådt i 2003, det giver 38 år som bestyrelsesmedlem, 26 år som formand.

Orla Jensen kom ind i bestyrelsen ved ”en tilfældighed”. Han mødte i 1965 op til generalforsamlingen, som dengang blev holdt på ”Højskolehjemmet” på Dæmningen.

Et af punkterne var valg af nyt bestyrelsesmedlem og forsamlingen foreslog Orla. Han sagde ja. Og ca. 1 uge efter var han til det første møde. Det er blevet til mange møder siden da.

Orla Jensen er født i Mølholm 1929 og boede i starten på Kirsebærvej, men flyttede senere til Rønshovedvej 6, hvor han og hans hustru stadig bor. Han er udlært tømrer og var i mange år værkfører på Elektro Isola.

Han kom i værkets bestyrelse i 1965 og var der til 2003.

Orla Jensen fortæller, at en lille kreds af beboere i 1962 fik ideen til etablering af et varmeselskab.

Den lille kreds var:

Overingeniør Peter Nielsen, ingeniør Herluf Nielsen, købmand H.P. Fischer, Christian Neermann, slagter Ejner Nielsen, H. Elben og Sidney Nielsen. Desuden en ingeniør Raslow.

Den stiftende generalforsamling blev afholdt den 23. marts 1962 på Vejle Højskolehjem og blev ledet af lrs. Thure Krarup. Til bestyrelsen valgtes overingeniør P. Nielsen, ingeniør Herluf Nielsen, Købmand Hans Fischer, kirkebetjent Chr. Neermann og slagter Ejnar Nielsen.

I forbindelse med bygning af værket havde bestyrelsen været på besøg på varmekærket i Kibæk, som svarede godt til det Mølholm Varmekærk havde brug for.

Til udførelsen af arbejdet valgtes firmaet N.P. Petersen & Søn. Firmaet hedder i dag Tjæreborg Industri A/S og sønnen – Peter Petersen - fra det oprindelige firma blev senere direktør.

Det første forsyningsområde var området fra værket op til vandrerhjemmet for enden af Gl. Landevej (nu: Mølholm Landevej), Vindingland ned til jernbanen, Rønsvej, Tidseltøft og Stampesvej.

I forsyningsområdet var der 335 mulige andelshavere og der var i 1963 ca. 110 andelshavere.

Mølholm varmekærk startede driften den 8. august 1963.

Nu skulle man tro, at noget så moderne som fjernvarme blev indviet med manér – men nej, ifølge Orla Jensen blev der ikke gjort noget særligt ud af det og der var heller ikke noget traktement.

Det blev der 25 år senere, hvor man markerede værkets 25 års jubilæum. Og 25 år senere i 2013 var det så tid til at fejre 50 års jubilæet, hvor alle andelshavere var inviteret.

Bestyrelsen

Som tidligere nævnt bestod den første bestyrelse af flg. medlemmer: P. Nielsen, Herluf Nielsen, Hans Fischer, Chr. Neermann og Ejnar Nielsen.

Ved den næste generalforsamling den 20.11.1963 var Chr. Neermann ikke mødt p.g.a. sygdom.

Der blev desuden indvalgt et nyt medlem, således at bestyrelsen kom op på 6 medlemmer. Det nye medlem blev kriminalass. H. Elben. Desuden blev indvalgt 2 suppleanter: gartner Stenstrup og tømrermester Henning Hansen.

I denne periode fra 1963 – 1964 deltog Stenstrup som suppleant i bestyrelsesarbejdet i stedet for Neermann.

Ved generalforsamlingen den 24. november 1964 var bestyrelsen nu oppe på 7 medlemmer, idet Vinding kommune også fik en repræsentant. Det blev Lundahl Nielsen. Han indtrådte den 3.12.1963 og hans repræsentation hang sammen med, at Vinding kommune havde stillet garanti for værket. Han havde dog ikke stemmeret.

Ved denne generalforsamling afgik Herluf Nielsen, Fischer og Stenstrup. De blev alle genvalgt.

Fra venstre: Erik Petersen, Peter Nielsen, Ejnar Nielsen, Orla Jensen, Herluf Nielsen og Stenstrup.

Fotoet er fra 1974 og tidens tand har desværre "gnavet" lidt i det.

Ved generalforsamlingen den 1.12.1965 afgår P. Nielsen, E. Nielsen og Elben.

De to første genvælges og som nyt medlem indvælges Orla Jensen.

Varmemester og administration

Værket ansatte også en varmemester på deltid og det blev Jens Evald Andresen, som boede på Miravej.

Hans Fischer var fra starten kasserer, men i 1967/68 stoppede han med det job, men ville godt fortsætte med opkrævningen.

Orla Jensen overtog kassererposten og fru Gjøde blev antaget som værkets første regnskabsfører. Arbejdet med bogholderi og regnskab blev udført på privatadressen, da der ikke var et kontorlokale på værket.

I de første mange år skete måleraflæsningen manuelt og betalingen foregik i 10 rater. Hver andelshaver fik et lille hæfte med 10 indbetalingskuponer og så kunne man gå i sit pengeinstitut og betale. Senere overgik man til brug af giro og i 1992/93 blev man tilsluttet PBC (Pengeinstitutternes Betalingsservice).

Fra 1977 hed kontordamen Ebba Petersen og i 1980'erne tog man edb i brug.

Andelsselskabet Mølholm varmeværk havde som revisor revisionsfirmaet H. Martinsen, statsaut.revisor og desuden fra 1965 Sidney Nielsen som andelsrevisor.

Udbygning af værket

I 1968 var Vindinggårdområdet ved at blive bebygget og de første veje var Kirsten Piilsvej, Junker Strangesvej og Liden Gunversvej. Vinding kommune ønskede et tilbud på fjernvarme, men afslog Mølholm varmeværks tilbud. I stedet valgtes et firma fra Aarhus. Det etablerede ledningsnettet og byggede en midlertidig varmecentral på Kirsten Piilsvej. Senere blev der og-

så bygget en central på Skøn Valborgsvej.

I 1970 blev Vinding kommune sammenlagt med Vejle kommune og dermed var udbygningen af Vindinggårdområdet nu i Vejle kommunes regi.

I 1972/73 blev værket kontaktet af Vejle kommune med henblik på overtagelse af varmemforsyningen til Vindinggårdområdet, men Mølholm varmeværk afslog kommunens tilbud. I stedet kom værket med sit eget tilbud og det accepterede Vejle kommune.

Til at udføre arbejdet med rørledninger valgtes Tjæreborg Industri.

Værket overtog også varmemforsyningen for de 3 boligblokke ved Vindinggård Ringvej. De blev i starten forsynet fra en rørledning fra Slots Alle under Fredericiavej. Senere blev de koblet på ledningen på Vindinggård.

Forsyningsområdet blev på et tidspunkt udvidet, idet ejendommene udenfor Ringvejen kom med. Det drejede sig bl.a. om Dronning Dagmars Vej, som indtil da havde el-opvarmning.

I 1995 var værket gældfrit.

Afregningsprisen var det første år 1963/64 1 kr pr m³ vand og 1 kr pr m³ rum.

Alle målere var i starten m³ målere. Senere er værket begyndt at opsætte energimålere, som måler MW og kan aflæses udefra.

Bygningen

Grunden, hvorpå værket blev bygget var ejet af Vinding kom-

Varmeværkets bygning fra 1963.

Den gavl, som ikke kan ses vender ud mod Gl. Landevej (Mølholm Landevej).

Den seneste tilbygning blev bygget vinkelret på denne bygning.

Den første udvidelse med kedelbygning ligger i forlængelse af den oprindelige bygning.

Og så et lille kuriosum: Motorcyklen til højre foran bygningen tilhører varmemester Jens Andresen.

mune og stammede fra Vindinggård.

Bygningen, som huser varmemærket bestod i starten af kedelbygning og et lille rum, som var pumperum. Det er i dag kontor for varmemesteren.

Alle kedler er fra Danstoker og vandet, der cirkulerer rundt i varmerørene kommer fra Fjeldvigs vandværk. Og det er næsten nabo til værket.

I 1988 blev der lavet en tilbygning i forlængelse af bygningen. Den rummer ,kontor, køkken, toilet og mødelokale.

Orla Jensen fortæller, at ejendommen ved siden af varmemærket (Gl. Landevej nr. 12) gik skråt henover parkeringspladsen. Det blev på et tidspunkt ændret, så P-pladsen blev mere regulær. På ”bagsiden” af grunden blev der tilkøbt et areal fra Haar-gaards bilforretning.

Varmemærket august 2014.

I midten ses lidt af den oprindelige bygning fra 1963. Til højre tilbygning fra 1988

Foto: Ole

I 1974 blev der lavet en tilbygning til værket med kedler. Den ligger bag den oprindelige bygning og er med glas i stedet for mursten. Nedenunder er der kælder med forskellige pumper og installationer.

På den lille rundtur på værket viser Orla Jensen en meget stor sten, som ligger bagest på grunden.

Den har Tjæreborg Industri fundet "et sted i Vinding" og er nu et synligt minde om, hvad man kan finde i Vindings "undergrund".

Den oprindelige skorsten var bygget af mursten og stod, hvor der i dag er garage.

Den er senere udskiftet med en skorsten af stål.

I 2003 stoppede Orla Jensen som bestyrelsesmedlem og formand, men er stadig værkets kritiske revisor og således følger han stadig det "kære barn".

Den store sten, som er fundet ved fjernvarmearbejde i Vinding.

Når stenen ligger gemt bag værket, er det for at forhindre, at motoriserede "elementer" suser rundt om bygningen.

Foto: Ole

Referat af årets udflugt

Få minutter over otte den 28. august begav 52 medlemmer af foreningen sig af sted i Papugas store bus på vej mod Skjern Enge. Den minutiøst planlagte tur havde dog ikke taget Vejles morgentrafik i ed og en mindre forsinkelse opstod. Det tog dog ikke modet fra deltagerne, som undervejs fik fortalt om de områder vi kørte igennem. Ved Skjern Enge ”besteg” vi et mindre bjerg (eller var det en banke?) og her blev der serveret kaffe og rundstykker. Den nærliggende Lønborg kirke blev også besøgt—såvel udvendig som indvendig.

Med bussen kørte vi ned til et andet sted ved åen og her kunne alle så iagttage færgen. Den lignede mest af alt en fin æske i stål og der var hverken sejl eller motor. Trækkraften skulle de ombordværende selv levere ved at hive i to tove, men så kunne de også over på den anden side af Skjern Å. Vel ovre spadserede passagererne frem til den næste færge og knapt var de på land igen før de fleste steg op ad en vindeltrappe til taget af pumpe-

Denne udsigt over Skjern Enge kunne deltagerne nyde mens de drak formiddagskaffe.

Foto: Hilmar Hoffmann

station Nord, hvorfra der var en formidabel udsigt over landskabet og ud mod Ringkøbing fjord og bl.a. Lyngvig. Herfra gik turen mod Ringkøbing og efter en lille gåtur gennem byen nåede man Torvet.

Nogle af deltagerne nyder det gode vejr på Ringkøbing Torv..

Foto: Hilmar Hoffmann

Så er det store selskab klar til den to-retters menu i "spejlsalen"

Foto: Ole

På vej mod Ringkøbing museum med udstillingen om den tyske soldat.

Foto: Hilmar Hoffmann

Efter middagen var der besøg på Ringkøbing Museum med udstillingen "Hvad bunkeren gemte" og derefter blev der tid til at spadsere lidt rundt i Ringkøbing. Og så var der kaffe og kage. Egentlig var der kun lovet småkager, men et medlem—Tove Bruun—må have syntes, at det var lige lidt nok; så hun havde bagt kage. Tak til Tove for dejlig kage. Så gik turen hjemad og lidt over kl. 18 landede vi i Vejle.

Foto af Toves kage inden deltagerne kastede sig over den.

Kommende arrangementer

Besøg på Vejle Amts Folkeblad

**Onsdag den 29. oktober 2014 kl. 19.00
på Vejle Amts Folkeblad, Bugattivej, Vejle.
Vi mødes indenfor hovedindgangen**

Programmet er:

Rundvisning i bladhuset

Derefter fortæller chefredaktør Mogens G.. Madsen

For læsere af VAF kræver han næppe en større præsentation, og for ikke-læsere, så er ”greg” forfatter til lørdagsartiklen ”vejle på langs”, hvor han reflekterer over ugens gang i Vejle og omegn. Og så er han VB-fan og tror på, at VB en dag rykker op i Superligaen.

VAF er vært ved en kop kaffe og efter den er der lejlighed til at stille spørgsmål og til at kommentere avisen.

Vi forventer arrangementet slutter ca. 21.30.

Der er begrænset deltagerantal, så tilmelding sker efter ”først-til-mølle”.

Tilmelding til arrangementet senest torsdag den 23. oktober 2014 kl. 18.00.

På e-mail vinmolf@hotmail.com eller telefon 7585 9296 (Ole). Ved tilmelding via e-mail bliver der sendt en bekræftelse på, at tilmeldingen er registreret.

Kalender.

29. oktober 2014 (onsdag)

Kl. 19.00 Besøg på Vejle Amts Folkeblad

Rundvisning

Chefred. Mogens G. Madsen fortæller

Tilmelding senest torsdag den 23.10.14 kl.18

Åbningstider i Huset Vindingvej 52

(fra kl. 16-17)

Den første mandag i månederne sept.—dec.

1.9.2014

6.10.2014

3.11.2014

1.12.2014

Om foreningen

Nye medlemmer kan indmelde sig ved et af bestyrelsens medlemmer eller via foreningens e-mail adresse.

Oplys navn, adresse, telefonnummer og evt.e-mail.

Hvis man ønsker et husstandsmedlemskab bedes ovennævnte oplysninger oplyst for begge personer.

Kontingent: Enkeltmedlem 60 kr og husstand 100 kr.

Foreningens informationsfolder kan rekvireres på vores e-mail adresse (vinmolf@hotmail.com)